

BÉKÉSMEGYEI HIRLAP.

• Megjelenik minden szombaton. •

Szerkesztőség: Erdélyi-ut. (Ábrányászi palotával szemben.)

Felelős szerkesztő:

Előfizetési ára: egész évre 8 korona, fél évre 4 korona,
1/4 évre 2 kor. Egyes szám ára 10 fillér.

Kiadóhivatal: Dobay János könyvkereskedése Gyulán.

Dr. Frankó László.

Hirdetéseket a kiadóhivatal jutányos árakon vesz föl.

A tőke hatalma.

Az ország minden része lázas forrongásban van a megindított iparmozgalmak folytán. Emitt a fenálló ipart támogatni, amott pedig új iparágakat teremteni a kiadott jelszó. Az ügynökök egész hada fáradozik azon, hogy külföldi gyárosokat hozzánk csalogatva azokat hazánk különböző részein gyártelepek építésére bíráj. És ez így nagyon helyesen van.

Csak hogy, mint minden cselekménynek a világou, ennek a mozgalomnak is megvannak a maga árnyoldalai, a mire rámutatni a sajtónak képezi egyik fontos feladatát.

Igy például nagyon helyes és üdvös cselekmény, ha a kormány, támogatásával lehetővé teszi, hogy egy szegény hegyes vidéken, hol a lakosság télen egyáltalában nem jut munkához, nyáron pedig csak kevés munkát kap, egy ingóra gyárat állít fel. Igazán örömmünk telik benne, ha az ország déli részén széttekintve az apát, anyát és gyermekeket, a kiknek különben foglalkozásuk egyáltalában nem volna, a selyemhernyótenyésztésével bibelődnek és gondosan gyűjtve a gubókat, azok beváltásából tisztességes összegekre tesznek szert.

Ilyen irányban a támogatás, új iparágak teremtése és a lakosságnak mun-

kával való ellátása; igazán dicséretes és utánzásra méltó.

Egészen másképen áll azonban a dolog, ha az egészséges mozgalom rendeltetésétől elvonva, a protekció izsapos-talajába téved; ha nemzeti czélok szolgálatára felkeltett lelkesedés, egyesek vagyoni érdekeinek előmozdítására lesz kiaknázva, vagyis világosabban szólva: ha egy kiváltságolt nagy iparos érdekében egy egész vidék virágzó kisipara feláldoztatik.

Ilyesmi van most készülöben Nagyváradon és Temesvárott és ha megindultunk ezen a lejtőn, bizonyára sorra kerülnek csak hamar a többi városok is.

Nagyváradon és Temesvárott ugyanis egy-egy új czipőgyár létesítését tervezik.

Mindkét városban egész tömeg czipész él és ha közülök alig sikerült egynek is vagonra szert tenni, de minden esetre fenntartották még pedig becsületes munkával magukat és családjukat; sőt mint azt az utolsó két kiállításon láthattuk, iparunk terén tisztességeset is produkáltak.

Most aztán találkozik egy kapitalista, a ki észrevette, hogy ezek az emberek megtudnak élni. Ha ez az ember a kedvező konjunkturákat felhasználva egy czipőgyár létesítésére határozza el magát, ez ugyan nagyon sajnós a kisiparosok

szempontjából, de végre megakadályozni alig lehet. De már aztán nem ipar pártolás többé, sőt inkább büns merénylet a fenálló iparral szemben, ha a helyi virágzó kisipar ilyen megsemmisítésének maga az állam, vagy az illető város egyengeti az útját; ha a helyett, hogy távollattani igyekeznének, mindenféle ajándékok és kedvezmények kilátásba helyezése által még magukhoz édesgetni igyekeznek.

A nagyvárad czipőgyár létesítése ellen deputációk és memorandumokkal fordultak a kereskedelmi miniszterhez, a mit azonban a miniszter figyelembe nem vett. És ezt nagyon helytelenül cselekedte.

Temesvárott is nagyobb mozgalom indult meg, hogy távol tartsák maguktól Frenkl urat, a ki módlingi gyárának egy fiókját akarja ott felépíteni. Temesvár sok száz czipésze bizonyára koldusbotra jut a gyár létesítésével, de azért a város Frenkl urat a vállalkozásában öt katasztrális hold terület ingyenes átengedésével, sőt 72000 korona készpénzzel és az összes városi illetékek elengedésével segílezi.

Hát Frenkl is fog bizonyára munkásokat toglalkoztatni, de aligha olyanokat, a kik eddig kereset nélkül állottak; hanem igenis az általa anyagilag elpusz-

TÁRCZA.

Egy a háromszáz közül.

(Történeti elbeszélés.)

— Irta: Csorvássy István. —

Olyan gyönyörű egy teremtés volt nemes Püspöki Literáti Márton uramnak leánya Mária, hogy nála szebbet az időben messze földön nem lehetett találni.

Termete karcsu, mint a pálmáé, orra mint a lilium, melyre rózsalevél hullott, szemei mint a forró nap, mely izzó sugarakat lövel, szűz keble szobrásznak szolgálhat vala mintául.

Mint hogy ott lakott éppen közelében Nagyváradnak: Püspökiben, Ferhád basa a nagyvárad várparancsnok, már rég szemet vetett reá. Ennél szebb leányt, mondá, nem a hitelen gyaúrok országában, de a hívők paradicsomában a szent tubafa árnyékában sem lehet találni. Csak hogy Erdélyt Nagyváradal és vidékével Boecsay István fejedelem bírta, ki a dicsőséges szultánnak szövetségese társa lévén, semmi nemű alattvalóját nem volt szabad háborgatni.

Dehát, Pecz keresztelő János német generális is szerette volna birni a szép szüzet. Rég ismerte, midőn vallon lovasaival azon a vidéken kalauzolt. Mikor először meglátta, olyan pogánynak való gondolata támadt, hogy ennél ugyan gyönyörűbb az a Mária sem lehetett, kit Isten maga választott szent-séges fia szent édes mamájául.

Csak ne lett volna szigorú parancsa urától a császártól, hogy a lakosságot jószág és fejvesztés terhe alatt nem szabad bántalmazni, hát biz ő nem csinált volna magának lelkiismeretet, hogy a szép leányt elrabolja.

De hát majd talál ő mégis abban módot, csak tudjon várn. Van több török foglya, ezeknek öltönyeit elszedetvén, néhány vallon katonáját felöltözteti töröknek s ezekkel elraboltatja Mariskát. Ferhád basa adja meg az árát. *)

Ugy kell, neki ellensége.

Azzal egy cseppet sem törődött a generális ur, ha vajjon szereti-e őt a leány, vagy nem? Ő katoná, ma fenékiig üríti az

élvezet poharát, mi gondja rá, ha aztán össze is török? Aztán a katona is csak ma él, holnap meglehet elviszi az ördög. Levágja, lelövi, vagy a török, vagy a magyar, vagy mind a kettő.

A szép Mariskának pedig már ekkor volt szive választottja. A vidék legdelibb, legszebb ifjainak egyike.

A nagyvárad sokadalom alkalmával ismerkedtek meg egymással, a melyre nemes Püspöki Literáti Márton uram leányával együtt bement kocsin, tüzes vérű két csikó paipa volt a kocsiba fogva. A mint a körös mellett mennek, a „hösad” (előváros) felé, egyszer csak nagyot lőnek a várkőben, valami öreg ágyúval, ki tudja miért? Talán jeladás volt imára? Senki sem törődött vele. Hanem az a két nemes állat, mely még eddig nem hallott ilyen szörnyű pukkanást, nem vette azt olyan könnyen. Egyik egy, a másik más oldalra szökött félre, aztán szügybe vágta fejüket, megragadták a gyeplőt s neki vadulva nyargaltak utakon, feldőntve minden utjokba eső padot, kosarat, sátrat, s a láрма, sikoltozás és kiabálástól még jobban neki szilajodva rohantak egye-

*) Kuffolt: Szalay László, Horváth Mihály és Rozvány György, Nagy-Szalonta történelme.

titott cipész mestereket, a kik, hogy élhessenek, kénytelenek lesznek nála napszámban dolgozni. És nem is olyan iparágat fog produkálni, a melyet eddig is az országban nem készítettek volna, sőt jobban és szolidabb kivitelben. Ezután a temesváriak bizonyára sokkal rosszabb cipőt viselnek majd mint eddig és míg eddig a jó cipőért a városbeli iparosnak fizettek, most majd a rossz cipőért befolyó summák kulföldre vándorolnak!

A mi cipészeink az ilyen mozgalommal szemben mit tehetnek majd egyebet, mint hogy vagy teljesen sutba dobják a mesterséget, vagy pedig beállván napszámosnak az új gyárakba, keserves munkájuk — és homlokuk verejtékével gyűjtik majd az idegen vállalkozóknak a kulföldre szánt milliákat.

Óva emeljük fel intő szavunkat az ilyen merényletek ellen! Igenis áldozatok árán is meg kell honosítani nem létező, vagy még nálunk ki nem fejlődött iparágakat. Igen is adjunk minél nagyobb koncessziókat az olyan vállalkozóknak, a kik gyárakat létesítenek, a helyi ipar veszélyeztetése nélkül, olyan helyeken, hol foglalkozás nélküli munkás-kezeket juttathat kereset és megélhetéshez.

Nem szabad azonban tünni, hogy a hazai ipar pártolásának nagy és nemes ügye a protekció egyes kegyeltjeinek fejős-tenenév degradálódjék. Nem szabad az ideált üres jelszavakkal meghamisítani. Támogassuk első sorban csakugyan a hazai ipart a kis existenciákat és ne engedjük saját kis iparosaink existenciáját egyes pártfogolt kapitalisták kapzsóságának kiszolgáltatni.

Békésvármegyében ezel szemben igen tisztas irány uralkodik, ahol az ipar-

vállalatok alapításánál nem az a cél az irányadó, hogy a tőke egyeseknek nagy gyümölcsöt teremjen, ha nem az a kimutatott legfőbb akarat, hogy szegény munka nélküli emberek becsületes, szorgalmas munkával kenyeret szerezzenek.

Ez a helyes, igazságos; ezt az irányt ezt az akaratot kell a kormánynak, hatóságoknak támogatni, kik nem lehetnek istápolói egyéni, önző érdekeknek.

Dr. Z. L.

Szilánkok.

Békés, angol flotta és mondjuk hogy a czápák hete.

A laptöltelék témáján verejtékező riporterek agyában, ily kánikula idején, a kacsák közt rendszeren szerepel a fiumei czápa is, most meg pláne az angol flotta — mely valószínűleg Chinába képzelte Fiumét — nyomában tuczatostól uszkál. A szedő uraknak annyiszor van alkalmuk találkozni a papíron vele, hogy nem csoda, ha Fiumében tényleg létezőnek hiszik, sőt még »fogják» is, ezt a mesebeli szörnnyet. Engedje meg a Guttenberg halhatatlan emlékének pohárral és toasztokkal áldozó t. társaság, hogy azon a poháron túl, melyről azt írja Petőfi »Teremt'gye! becsülettel működik» magam is közejük álljak s a czápagóság adatait az én tudomásom szerint kiegészíthessem. Az a fiatal mestere a petit, garmond és egyéb soroknak a B. K. forrásából merithette értesüléseit, mert különben tudná s akkor valószínűleg nem is hallgatta volna el, hogy a »Békésmegyei Hirlap»-pal csak az olyan czápát lehet elaltatni, a melyik már előzőleg valamelyik más megyei lap, vagy jámbor együgyűségü objectiv verszett olvasásából viziszonnyba esett s minden áron szárazra törekszik; elhallgatta azt is, hogy ha ennek a neki vadult fenevadnak akármelyik más újságot tartnák elébe, attól megrész egészen s ez elé a lehetőség elé még irányadó czápakörökben is rettegéssel tekintenek. Szokott öszinteséggel azonban be kell vallanom, hogy azt a jótékony hypnotist a czápanál korántse a tartalom, hanem az unalom varázsolja elő, megunja t. i. azt, hogy lépten-

nyomon sajtóhiba helyes értelmezésén törje a nagy fejét (lásd Kondoros ünnepének leírását a B. H.-ban) ez még egy czápa idegét is enerválja, tehát ha érdemről lehet szó, az csakis a szedő és korrektor urakat illeti. Az éltebb typographus ur felszólására csak az a megjegyzésem, hogy az a czápa, mely a testállás alkalmával is kíváncsiságának olyan jelét adta, nem tartozhatott az »erősebb» neműek közé s nyelvét bizonyosan külön kellett agyon verni, mint az egyszeri makói asszonynak. A toasztok különben nálam kedves, gyerekkori (jó 30 éves) emlékeket kelteket életre, akkor láttam a »Bolond Miskában» egy megvesztett agarat lerajzolva, melynek nyakába valamelyik akkori »Agolár» subjectiv nyávogása volt kötve — mint a verszettség objectuma, olvastam hirlapi cikkektől báránynya szelidült tigrisekről, farkasokról és oroszlanokról, minek folytán elmondhatjuk ide vonatkozólag is, hogy »semmi új nincs a nap alatt.»

Az egész czápagóság a »Szilánkok» íróját érinti legkellemetlenebbul, mert némely hangadó urakban az a feltevés kapott lábra, hogy azt »reklám» czéfból én küldöttem be, miért is felkérem a Guttenberg ünnepen jelenvölt összes résztvevőket és különösen e lap szedőit, nyilatkozzanak, hogy velük voltam-e én azon az ünnepélyen, avagy a résztvevők közül, irásban vagy szóval közölt-e arról velem valaki egy betűt is? Ismernek-e engem biztosan névszerint?

Azoknak pedig a kik a hirlapi munkámat reklám behajzásának szeretnék bélyegezni; kijelentem, hogy e czímen se nem vártam öszvetett kézzel, se nem reméltem tátott szájjal soha semmit, se ezután nem várok egyebet a kicsinylésnél. Ha 20 esztendő óta megvoltam a nélkül, hogy lekapjam süvegem a t. cz. olvasók esetleges elismerésének fillérjei, vagy gáncosaink piczulái öszgyűjtésére — most szürkülő fejjel — aligha teném azt, még ha biztos volnék is benne, hogy a fillérek tengerében szigeteckét képezzenek a piczulák. Ne tessék feltételezni rólam, hogy a reklamizást éppen egy okatlan állaton kezdjem, holott okos ember is akár hány szinte tartja a hátát e czélra: sose szerettem a görbe utakat, a »Cogito

nesen a Körösnek, eltiporva, ki eléjük mert állani.

A kocsis lecsett üléséből, azon keresztül gúzoltak. Literáti uramnak elég dolgot adott félig alélt leányát tartani, hogy ki ne essék a kocsiból.

A neki dühödött ménnek pedig eszeveszettezen nyargaltak egyenesen a Körösnek, ahol annak éppen legmeredekebb a partja, mely alatt a víz több mint két ölnyi mélységben örvénylik.

Most már senki sem mert eléjük állani, a ki azt tenné, azt is magukkal ragadnák a biztos halálba.

Hanem a mint a parttól alig lehettek messzebb, mint néhány öltre, a fékevesztett állatok élébe egy ifju ugrott, s megragadta az egyik mén kantárszárát oly erővel, mintha aczélfogók tartanak. Leütötték ugyan azt is, de az nem bocsátva ki többé a kantárt kezéből, rajta csüngött.

Erre a szokatlan teherre aztán a tomboló paripák is megállottak, alig egyetlen ölnyre a parttól. A kocsiban ülők meg voltak mentve.

Literáti uram magyaros szívességgel szorította meg az ifju kezét, ki azt viszonzotta.

Ez aztán kéz! Mintha minden idegszála ércsodronny lenne.

Mariska alig tudott köszönetet rebegni, hanem az a rózsa pir, mely arczán előmlött, minden szónál többet beszélt.

Az agg meghívta a deli ifjut, hogy látogassa meg őket outhon Püspökiben. Megtetszett neki az ifju.

Ez volt az ismeretség kezdete.

Hanem mindjárt az első látogatás alkalmával megtudta nemes Püspöki Literáti Márton uram, hogy az ifju valami árva jobbágy fia, Balogh Pista nevű, Nagy-Szalontáról. Ezzel nem érdemes tovább folytatni az ismeretséget. Nem jobbágy fiúnak való az ő leánya: nemes Püspöki Literáti Mariska.

Hanem a mit az a paraszt tett, az nemesen volt téve. Ő is ugy viszonzotta.

Befogatta a kocsiba a két szép paripát, aztán az ifju kezébe adta a gyeplőt.

Itt van édes fiam mondá: te mentetted meg őket, nekéd ajándékozom. A robot munka közben majd megszelidülnek. Jó öt mérföld ide Nagy-Szalonta, de hát könnyen megteszik ezt pár óra alatt. Köszönjük a jót, a mit velünk tértél.

Isten vezéreljen!

Az ifjunak arczába kergette a vért, a »robot» szó figyelmeztetés volt az ő jobbágy származására. Büszkén utasította vissza az értékes ajándékot. Nem azért tette!

A hogy akarod édes fiam. Egyéb iránt mi a jövő héten Telegdre megyünk, nemes Orbay István sógoromhoz. Mariska ott marad hosszabb ideig. Azért mondtam, hogy jövőben ne fáradj hasztalan hozzánk.

Elbúsultan távozott az ifju. Az vigasztalta némileg, hogy Mariskának kisirt szemeit látta, és midőn bucsúra kezét nyújtotta neki, annak forró kézszorítását érezte. Mariska tehát nem utasítja el. Hát akkor még nincs minden remény elveszve. Jó az Isten, jóra fordíthatja még az ő sorsát is! Hej csak szülei lettek volna nemesek, akkor nem ily hangon beszélne vele a kevély apa!

De hát nem lehetne-e ő is nemes? Halotta hírét Toldinak, Kinizsinek! azt mondják, hogy mindkettő szegény jobbágy fia volt, erős karja és még erősebb szíve mindenkiket urrá és nemessé tette. Ő is akar lenni. Neki is van karjában és szívében erő. Beáll a hajduk közé, azt hallotta, hogy éppen most verbuválnak Debreczenben Bocskay fejedelem részére. Ha elesik sem

ergo sum« elvét akarám minél szélesebb alapra fektetni, s ha nem sikerül is mindenkit a »cogito« magaslataig juttatni, legalább a »sum« dombjait szeretnék minden értelmes polgárt vezetni, hogy ne lenne vásári árucikk, klikkek kiváltsága s kortések prédiája, az ugynevezett közbizalom és egyéni szabadság (?) meggyőződés. E cél mellett nagyon háttérbe szorul az »én« és tessék meghinni, hogy a mint eddig nem utaztam személyekre, vagy azok érdekében önmagamot se véve ki, úgy ezután se fogok és lehetőleg szem előtt tartom, hogy »non quis, sed quid« de ezt kérem a feltételező uraktól is.

A kriglik önéretéből, melyet egy szives házigazda névnapja alkalmából zuditott kedves vendégei közé, felmerült egy vádnak is beillő eszme, az t. i. hogy a »Szilánkok«-ban mindenről van szó, csak a gimnázium fejlesztéséről nincs s azt — bár hallgatag — bizonyos befolyásnak tulajdonítják némelyek. Hát megvallom, ez egy kicsit kemény dió, mert nagyon élére vannak e tekintetben itt állítva a dolgok; mint már a multkor említettem is, mindenáron bűnbakot keresnek és igen nehéz a vezérfonalat személyes vonatkozás nélkül kibogozni. Circa 9 esztendővel ezelőttre kell visszamenni, hogy a IV. osztályu gimn. fejlesztésének első gondolatjára ráakadjunk, amely folyamánya volt Csáky Albin akkori vallás- és közoktatásügyi miniszter azon elvének, hogy »csonka gimnázium államsegélyt nem kap« — minthogy pedig az államsegélyre már akkor szüksége lett volna az ev. ref. egyháznak, mint fenntartó testületnek, kérelmezte a fejlesztést az államsegély megnyerésében s meg is indult a tárgyalás és tekintettel azon szerény kívánalmakra, melyeknek az egyház azon időben az állammal szemben fellépést, eredménynyel is látszott biztatni, de míg a lajbigombunkon számítottunk, hogy új épületet emelünk-e a főgimnáziumnak, avagy csak a mostani alakítsuk át? Eltelt több mint egy esztendő s a politika forrása — lesodorta a kegyelmes urat a bársony-székéről, új emberek, pardon, kegyelmes urak jöttek, kinnél elől

kellett kezdeni jó formán a tárgyalásokat s közben támadt Csabának is az az ideája, hogy 4 osztályu gimnáziumát boldog emlékü »Rudolf« trónörököséről nevezte el és riválisul jelentkezzék a 8 osztályúvá fejlesztéshez.

Nem akarunk mi semmi összefüggést keresni a miniszteriumban történt személyváltozás és a csabai 4. oszt. gimnáziumnak 8 osztályúvá fejlesztése között, csak egyszerűen konstatáljuk azt az elszomorító tény, hogy dacára a község részéről felajánlott körülbelül 30 ezer forintnak az egyház részéről szintén önmegerőltetéssel megszavazott 20 ezer forintnak és a gimnázium céljaira szolgáló évi 21 ezer forintra becsült alapjövödelmeinek, — Csabán már megnyílik a VIII. osztály is míg mi most vajudunk és verejtékezzünk a felett, hogy miként nyissuk meg a VII. osztályt, pedig 9 év óta ez a kérdés veszi igénybe az egyház-kormányzó testület idejének egy igen-igen tekintélyes részét s épen nem lehet csodálkozni, ha ennek folytonos felszínen tartása és sikeres keresztül vitele mind nagyobb nehézségekkel jár, ha figyelembe vesszük az egyház-kormányzó testület nagyobb részének műveltségi fokát s veleszületett idegenkedését a kulturális intézmények iránt, nem lehet csodálni, ha sokaknak elmegy a kedve a folytonos sikertelenség, főleg pedig az annak nyomán burjánzó személyes gyűlölködés, torzsalkodás, gyanúsítás láttára; nem vesszük kellőleg fontolóra a rajtunk kívül eső tényezőket és körülményeket, hanem csak folyton egymásra hártjuk a felelősséget holott kérem — tessék bár kinevetni érte — Kréta blokádja s talán most a bokszeres lázadása több befolyást gyakorol gymn. fejlesztésére, mint a mi összes nagyságaink együttvéve, vagy külön-külön.

Mert min milt a fejlesztés? Pusztán csak pénz kérdésén, a mult évben már megvolt kötre a szerződés a 14500 forint évi államsegélyre a miniszter ural, de utalványozva csak 5 ezer lett, ez felment a tanítási fizetések kiegészítésére és felszerelésekre, ez évben már 6000 forint jött, ebből már meglehet takarítani 1000 forintot, de vajjon fel lehet-e állítani 3 tanszéket? Ugye hogy

nem, a felemelt tandíj és vérmesen számított tanulók létszáma mellett is hiányzik belőle legalább 2 ezer forint; a VIII-ik osztállynál pedig még azon felül 3 ezer és néhány száz forint. Honnan terem ez elő? A közégi képviselőtestület és presbyterium már meg tették a mit tehettek, az állammal kötött szerződés értelmében 21000 forintra van értékelve a gymn. alap évi jövedelme s hogy ezt kimutathassuk ehhez az alaphoz hozzájárulni nem szabad; társadalmi uton kísérletet se tettünk a hiány fedezésére, pedig egy más felekezeti családapa nyilvánította ki, hogy kétszáz koronát azonnal aláír s példáját azt hiszem közülünk is többen követnék — mi marad más hátra, mint a miniszter úr jó akarata, — mert az az állítása némelyeknek, hogy csak állítsuk fel a VII. osztályt, — a szükséges összeget *kénytelen* lesz a miniszter rendelkezésre bocsátani, a kötött szerződésben effectuálva sem időponthoz köve nincs és erre — a szerintem is — helyes álláspontonra helyezkedett a presbyterium többsége, hogy kérvény és küldöttség útján kérélmelzi az évi államsegély megfelelő arányban leendő felemelését esetleg kölcsön felvételének engedélyezését az évi államsegélyből leendő visszafizetés mellett.

No hát kérem így áll ez idő szerint ez a dolog nagyjában »sine ira et odio« változva és a személyes csete-patéktól, kanapé-procresszusoktól eltekintve s a ki felül bír emelkedni a személyes elfogultságon el kell ismernie, hogy a presbyterium többsége nem érdemi meg azt az uton-utfélen levő meghurcoltatást, melyben újabb időben részeseül — nagy gaudiumára az egyházon kívül állóknak és én nem tudom belátni mi haszon járul abból akár az egyház, akár a gymn. fejlesztésének ügyére, akár magukra az illető egyháztagokra?! Hiszen a madarak közt is igen csunya neve van annak a mely a saját felszékének tisztán tartására keves sulyt helyez.

Nem tudom, sűzűbek hazám melyik állítólagos fiának jutott eszébe az a lojális fel-fogás azzal a levelező lappal, mely a valószínűséghez úgy viszonylik, mint pl. Megyer

baj. Szülei még gyermek korában elhaltak. Egyik rokona házánál növekedett fel kegyelmebből.

Hátha a jó Isten is úgy rendelte el, had veszen ott el a háboruban.

Ily szándékkal indult el nagy utjára.

Estefelé ólomszürke fellegek tornyosultak az ég boltozatán. Alig félóra mulva kitört a vihar, villámok cikáztak az égen, szakadt a kövér zápor. Szerencsére közelben volt egy erdő. Oda vont a magát.

Alig csak hogy alkalmas helyet keresett magának, midőn lódobogást és beszélgetést hallott. Lovasok jönnek Katonák. Zörögnek fegyvereik. Kik lehetnek.

Annyi mindenféle martalócz csatangolt az időben az országhon, hogy jó volt egyelőre egyikkel szem ismerkedni meg. Csak legalább azt tudhatná, hogy kifélék, mifélék.

Hátha csak ez volt az ohajtása, azt is megtudta. Mert a következő pillanatban olyan nagyot villámlott, hogy a csalmbájok hegyétől talpig megláthatta őket. Törökök voltak. Ezekkel nem valami kívánatos így magánosan találkozni. Ki tudja mi járhatnának? Még kémnek gondolhatnák. Az ilyenfélekkel pedig röviden szöktak elbánni.

A törökök is az erdőbe menekültek.

Alig lehetnek néhány lépésre Balogh Pistától, leugrottak lovaikról, aztán beszélgetni kezdtek.

Hanem Pista előtt nagyon különösnek tetszett, hogy ezek a törökök németül beszélnek. Mert hát a török könnyen megtanulta ugyan a magyar nyelvet, de már a német sehogysem ment a fejébe.

Balogh Pistára a németből ragadt valami. Hol a német, hol a török sarcolta szegény Szalontát. Mindenikkel tudni kellett beszélni.

Csak egyes töredék szavakat értett, hogy a leányért Pec generális szép summa pénzt ígért nekik. Hát mióta beszélnek a törökök németül? és mióta szolgálják a törökök a német generálist, halálos ellenségüket? — Balogh Pista ezt egyáltalán nem bírta megérteni.

Tartott ez az eső legalább jó egy óra hosszai. Mihelyt szünni kezdett, a német-törökök azonnal lovaikra ülve elvágtattak.

Utközben egyik jó hangosan Literáti nevet mondotta ki. Hirtelen villám sugár gyuladt fel pista lelkében. Ezek Literáti Mariskát akarják elrabolni.

Megálljatok bitangok! ordita fel, kikelve képéből. Hanem a távozók nem hallották kiáltását, a lovak dübörgése, fegyverek zörgése miatt.

Megkísérlette utánuk futni. A pihent harcai ménekkel nem bírta ki a versenyt.

Mikorra Püspöki közelébe érkezett, már néhány ház egett a helységben, hallotta a félre vert harangok kongását.

A zsványok már akkor végeztek a helységben, de majd számolni fog velök.

Kitört egy közelben levő fiatal tölgyfát, azzal megállott az uton, várva vissza azokat a bitang német-törököket. Szembe fog állani velök, ha még egyszer annyian lennének is. Hanem hát biz azokat hiába várta. Más uton mentek vissza felé. A rendes országon utól is érhettek volna őket üldözők.

Hosszú vártatva bement a helységbe. Nagy volt ott még akkor is a rémület. Talpon az egész helység. Mindenki átkozta a hitszegő törököket.

— Mi rendesen megfizetjük neki adóinkat, mondák. Ő megrabolta, gyilkolta minket. Így tartja meg a pogány hitét.

Nem török volt a szólt Balogh Pista, a helységhezához-összegyűltekhöz, hanem cudar német s elbeszélte uti kalandjait.

Literáti uramnak ez sokkal elszomorítóbb hír volt. A törökök talán még vissza válthatta volna jó pénzért leányát. Gonoszabb ellenség volt a német.

haszonnal leendő értékesítésének reménye a valósághoz, de alighanem valami nyájias idegen lebet, mert ha benszülött volna, tudná, hogy mindenféle név és születésnapot előtte és utána 3 nappal köszönteni és így ünnepelni is szabad; vagyis teljes hat nap áll — szökö esztendőn kívül — a magas kormány rendelkezésére, a melyeknek bármelyikén, szokás szentesítette törvény alapján meg lehet ünnepelni még, melyeket a »nom putárem« esetére a következőleg terveztek elő:

1. Annak idején rendelje el a kormány, hogy szökö esztendőn kívül febr. 28-ika korona értékben számítandó, vagy 2. Haggya meg a kalendáriomcsinálóknak, hogy csak szokóesztendőben szabad márczius hónapot 1-ével kezdeni (vajjon mit szólnának hozzá a hivatalnokok?) vagy 3. Mutassák ki a tudósok az a 6 órát évenként, a miből a szökö nap telik a febr. 29-ének $\frac{1}{4}$ -ed része akkor ünnepelendő, de az esetben febr. 29-ike csak negyedrészt ünnep, vagy:

4. Nyassék le a hivatalos órákból febr. 29-ének 24 órájára eső részlet havonként az államhivatalnokok nyugdíjjárulékaiknak mintájára, ha pedig a hivatalos órák megrövidítése valamely hivatalnál a nélkül is gyakrabban volt: tektetessék az szélesebb alapokra, vagy:

5. Minden állami, községi, felekezeti, magán, sőt közigazgatási hivatalban rendelje el a miniszter ut a vasárnap délelőtre is a munkaszünetet; minthogy pedig ezzel a bel- és még egy néhány -ügyminiszteriumok mit sem nyernének, mert náluk teljes a vasárnapi munkaszünet: rendeztessék számukra egy »Utazás a föld körül 80 nap alatt« s a Verne tapasztalata szerint ott megspórolt egy nap osztassék ki közöttük febr. 29-ike granánt.

A szerkesztőség tagjainak véltm segélyre jönni a feleletekkel, mert hátha a t. c. z. olvasók adósok találnak maradni vele, mint a szerkesztőség beltagjai.

UJDO NSÁGOK.

— **Békésmegyei városok az interurban telefonban.** Megyénk városai egy idő óta erősen mozognak a városközi telefonba való bekapcsolás érdekében. Gyulán, Csabán és Orosházán azt hitték, hogy a Szolnok-Arad-Csaba irányában épülő új telefonvezeték létesítésének alkalmát megragadhatják arra, hogy bekapcsolatásukat kieszközöljék. Orosháza kereskedelmi csarnoka kétszer is felírt e tárgyban s Gyula és Csaba, valamint Orosháza érdekében az aradi kereskedelmi kamara is megtette odafenn a lépéseket. Ezek azonban egyelőre legalább nem vezettek eredményre. A kereskedelmi miniszter felvilágosította az érdekelteket, hogy e városokat lehetetlen bekapcsolni a folyó évi bekapcsolásokat budapest-aradi vezetékbe. Ugyanis az ország déli részében a folyó évi bekapcsolásokat hozzászámítva, 15 városi hálózatot fognak az interurban hálózatba bevonni s ezen tizen-nég város forgalmának lebonyolítására csak két vezeték áll rendelkezésre, amely erre nem elegendő. Azért építik most a kisegítő vezetéket, mely azonban csakis a már meglévő forgalom gyorsabb lebonyolítása érdekében szükséges és újabb hálózatok bevonásával nem terhelhető meg, mert ez esetben a jelenlegi torlódásokon nem segítettek légyen. A miniszter azonban kilátásba helyezi, hogy másképp segít a bajon és a jövő esztendőre Szeged és Nagyvárad között épített új vezetéket, a mibe bekapcsolatja Gyulát, Csabát és Orosházát is.

— **Szabadságon.** A furdőszezon beálltával megkezdődött a munka embereinek nyári vakációzása. Dr. Fabry Sándor kir. tanácsos alispán, négy hétre Korintzióra utazott. Távollétében dr. Bodoky Zoltán főjegyző helyettesíti. — Dr. Liszy Viktor kir. ügyész hat heti szabadságát a hét folyamán kezdte meg.

— **A kir. ügyesség** vezetésével Liszy Viktor kir. ügyész szabadságon lévén, Toth Ferenc kir. alügyész bizatot meg.

— **Városi közgyűlést** tart Gyula városa f. évi július hó 23-án d. e. 9 órakor a városháza nagytermében a következő tárgyszorozattal: 1. A jözsefvárosi hid melletti épület eladására vonatkozó előterjesztés érdemleges határozat hozatala iránt. (Ezen ügynek tárgyalására nézve f. évi június hó 18-ik napján tartott közgyűlésen lett e mai nap kitűzve. 2. A rendőrkapitányi hivatal és rend-

őrség szaporítása s ezzel kapcsolatosan a szervezeti szabályrendelet idevágó intézkedéseinek módosítására vonatkozó javaslat. 3. Weisz Mór és társai gyulai lakosoknak kérelme a Gyulán létesítendő kötő-szövő-gyár részvény jegyzése iránt. 4. A kerékpározásra vonatkozó szabályrendeleti tervezet. 5. Békésvármegye törvényhatósági bizottságának határozata Ágoston Mária szülésznő felebbezése folytán. 6. A közigazgatási bizottság határozata Endrődy Géza lakosítási ügyében. 7. Márkus Mihály városi árvászkéi ülnök kérelme a rendőrkapitány helyettesítésével történő megbízatása folytán leendő díjaztatása iránt. 8. Dr. Frankó László ügyvédnek a tiszteletbeli árvászkéi ülnöki állásról való lemondása. 9. A városi pénztárak vizsgálatáról felvett jegyzőkönyvek. 10. Junius havi közegészségi állapotokról szóló jelentés.

— **Kaszinói gyűlés.** A gyulai kaszinó saját helyiségében 1900-ik évi július hó 22-én (vasárnap) délután 5 órakor **rendkívüli közgyűlést** tart, melynek tárgysorozata a következő: 1. Fekete József igazgató ur lemondása folytán az igazgatói állásnak választás utján leendő betöltése. 2. Dr. Bodoky Zoltán ur és társai indítványa a július 15-ki közgyűlésen elhatározott házvételek ügyének újból leendő tárgyalása iránt.

— **A régi törvényszéki épületet a héten árvereztek el.** Három ajánlat érkezett be: Czinczár Adolf és Weisz Mór ajánlata, kik a Gyulán létesítendő kötött és szövött iparügygyár részére árvereztek, 19600 koronával. — A gyulai kaszinó képriséletében Jantsovits Emil ajánlata, ki az egyik portáért ígért 9000 koronát s Góg Mihályé, ki a másik portát akarta megvenni 8000 koronáért. Az ajánlatok közül Czinczár és Weisz legelőnyösebb ajánlatát fogadták el s így a régi törvénykezési épület 19600 koronáért a Gyulán megalakulandó gyári részvénytársaság tulajdonába megy át — Mivel azonban az épület mai állapotában nem felelne meg jövő rendeltetésének, azt a szükséghez képest át kell alakítani. Az alapítók elhatározták tehát, hogy az átalakítás munkálataihoz minél rövidebb idő alatt hozzá-

Ne féljen nagy jó uram! mondá Pista vigasztalólag, majd visszaveszem én tőlük, vagy magam is ott veszek.

A mélyen megrendült atya még csak elképzelni sem tudta, hogy lehessen az. Nagyon bajos a némettel még egy országnak is boldogulni.

Akkor fiam nem bánom, legyen örökké a tied!

Azzal sietve ment Nagy-Váradra, ahol Jóthé Gergely kapitány is hajdukat tőborzott a német ellen. Pec német generális keréki várát ostromolta. Az ő seregéből lehettek a rablók.

A keréki vár Bocskay István fejedelemé volt.

Elődjé volt az Nagy-Váradnak, mely a felséges török szultáné, a fejedelem patronusáé volt, tehát kiválóan fontos hely az időben. A német generális erősen feltette magában, hogy el nem tér a helytől, míg a várat be nem veszi.

Mínthogy pedig az csak olyan könnyen és hamar nem ment, rá ért a generális úr e közben szórakozásra is. Ilyen szórakozásnak tekintette a szép Literái Mariska elrablását. Mi szerencsésen sikerült is.

A fiatal leány már néhány napja, a mi-

óta, mint fogoly a német táborban volt. Bánatos arca most még sokkal hódítóbb volt, könyező szemei, mint nyári permetegből kisugárzó nap, ragyogtak.

A német lovagnak, a mi szép kevés esze volt, az is elveszett e miatt a leány miatt. Ott volt közelében, sátorában és mégis messze tőle.

A leány megesküdtött, hogy a mely pillanatban őt érinti, a nála levő halálos mérreggel véget vet életének.

A generális ur ezt bizony nagyon is elhítte. A milyen erős szive van ennek a leánynak, bizony még megteszi. Nagy kár volna érte. Talán mégis majd megszeli idővel. Szépen, gyöngéden fog vele banni. Saját sátorában tartotta, kiváló gyöngéd és udvarias volt iránta. Sajnálta balsorsát. Háboruban mindenki szenved. Örvendett, hogy legalább megmentette azoktól a községes rablóktól. Biztatta, hogy mihely béke lesz, elveszi feleségül. Neki nagy birtokai, uradalmi vannak Morvaországban, oda viszi, nagy uriaszonnyá teszi. Különb lesz akár egy grófné.

Mariska mindenre csak tagadólag rázta a fejét. Hogy szerethető ő hazájának ellenségét, legkivált képen egy németet.

Már pedig innen ugyan el nem megysz, mondá a generális úr fölmérgesedve, míg feleségem nem leszesz.

Majd csak kiszabadít a jó Isten.

Tőlem még az Isten sem vehet el. Nem bocsátlak!

Mariska erősen zokogott a pogány beszédre, a melytől lelke visszariadt.

E pillanatban kívülről éktelen láрма, s zaj keletkezett.

Jézus, Jézus! Kiáltozás hallatszott, a magyarok ismeretes csata-riadala. Közben káromkodás, fegyverek csengése, kürtök és trombiták harsonája.

Egy segéd tiszt rohant be nagy rémulten.

A fejedelem hadai rajtuk ütöttek, jelentette ez, egész táborunk körül van véve.

Pec uram fejére vágta sisakját, kinttotta kardját, sietett intézkedéseit megtenni.

Az álmukból fölvert német katonák eszöket vesztették. A minden irányban hangzó csatakiáltástól megrémülve, azt hitték, hogy Bocskai fejedelem egész hada támadta meg őket. Veszve vannak. Meneküljön ki ki a hogy tud.

És alig kísértve meg az ellentállást, futottak hanyatt-homlok a szélrózsa minden irányában.

kezdenek, úgy hogy a mire a gyár üzem megindulna, egy jó karban levő, alkalmas helyiség lesz, a hol kényelmesen és célszerűen berendezkedhetnek.

— **Tiszti czéllövészet.** A gyulai honvéd tisztikar csütörtökön czéllövészetet tartott a lövöldében. A lövések manlicher fegyverrel történtek, a jó lövőknek szép, hasznos díjakat osztottak ki. — Első díjat nyerte *Giczi* Ferencz hadnagy; tíz lörés közül hetet találtak. Díj egy nyereg; második díjat *Domy* Lajos hadnagy; harmadik díjat *Dobos* főhadnagy; negyedik díjat *Thury* százados. A czéllövészet után *Csillag* ezredes megelégedését fejezte ki a szép eredményre.

— **Egyetemi ifjak bálja Gyulán.** Mint legujabban értesülünk, a békésme gyulai egyetemi ifjak megyére szóló táncvizalma — melyet az idén Gyulán rendeznek — július helyett augusztus hó 18-án lesz, a Göndöcs-népkerti pavillonban. Az estélyt felolvasással és hangversennyel kötik össze. A rendezőbizottság a héten alakult meg s a bál védnökül egy, három tagu küldöttség utján, dr. *Lukács* György főispánt kérték fel, ki késznek nyilatkozott az egyetemi polgárok óhajának eleget tenni s elvállalta a védnökséget. — Megemlítjük még azt is, hogy a mulatság jótékony célú lesz s a tiszta jövedelmet a Budapesten fennálló békésme gyulai egyetemi ifjak segélyalapjára fogják fordítani.

— **Gondnokság alá helyezése.** Mint lapunk előző számában említettük *Tapolcsányi* Imre szarvasi kir albiró súlyos ideg bajban szenved. — Az országos elmeegógyintézet e hét folyamán átírta a törvényszékhez, hogy mivel a szerencsétlen bíró elmebaja gyógyíthatatlan — helyezze gondnokság alá.

— **Bimbóhullás.** *Czinczár* Adolf gyulai fakereskedő 9 hónapos kis unokája *Margitka*, *Komlós* Leó budapesti kereskedő gyermeke halt meg Gyulán kedden délelőtt, szülei, nagyszülei s egyéb rokonai nagy fájdalomra.

— **A becsület halottja.** *Leelősi* József az ősmenes leelősi család egy sarja, boldog házasságban élt Gyulán szép csinos felesé-

gével *Muzslai* Irmával. Házasságuk első éveitelve voltak kölcsönös szeretettel, kedveskedéssel s az asszony példányképe volt a tisztességes jó asszonyoknak mindaddig, míg meg nem ismerkedett egy gyulai fogházorral, kinek hizelgő szavai s biztatásai megejtették a csinos menyekét, úgy hogy másfél év óta szerelmi viszonyt folytatnak egymással. Eleinte titokban folyt a dolog, de később annyira bátrak lettek, hogy a népes Körösparton nyilvánosan csókolóztak, szerelmeskedtek. A férj eleinte mit sem sejtett a dologról, csak ujév elején figyelmeztette egy pár szomszédja, hogy ne higgyen oly rakon felesége hűségébe. Azóta figyelemmel kíséri nejét s teljes határozottsággal meggyőződött neje bűnösségéről. Sokszor figyelmeztette nejét, hogy térjen jó útra, de ez nem használt s asszony tovább is fenntartotta ismerettségét. Ez végletekre vitte a férjet, inni, dorbézolni kezdett bujába s ennek hatása alatt rémes tetterre határozta el magát. E hó 17-én reggel későbbben kelt fel mint felesége, s midőn kiment, az asszony házi dolgokkal foglalatoskodott; oda lépett hozzá s igaz szeretettel kérte, hogy javuljon meg s állítsa vissza boldogságukat, de az asszony nem felelt, mire a férj szomorán eltávozott. Úgy 10 óra felé visszatért; egész teste reszketett, szemei tűzben égtek s remegő hangon kérdezte feleségét: „Hát nem javulsz meg?!“ „Nem!“ — felelt az asszony vissza durván s kezét kirántotta férje karjai közül. — »No ha nem, akkor a jóságos Isten irtalmazzon neked és nekem!“ — s ezzel hat lövetű revolvert kirántva, az asszonyra lött közvetlen közelből, mire az asszony összerogyott. Midőn látta, hogy felesége vértől borítva összeesik, maga ellen fordította a gyilkos fegyvert s összeroncsolt agyagyal holtan borult a földre. A lövésekre összeszödülték a szomszédok, értesítették a rendőrséget, amely azonnal jegyzőkönyvet vett fel s értesítette a kir. ügyészséget. Az asszony sebe nem életveszélyes, úgy hogy pár nap mulva felgyógyul. A férjet nagy részét temették el, de a temetésnél majdnem rendőri asszisztencia vált szükségessé, mert a temetőből haza jövő rokonok és barátok, kik leginkább a szomszédos Sarkadról jöttek be, meg akarták lincselni az asszonyt s halálra keresték a csabítót. Hosszas rábeszélésre tértek csak el talán nem egészen igazságtalan szándékuktól.

— **Eljegyzés.** *Orbán* Antal, a gyulai kir. törvényszék szorgalmas hivatalnokja, jegyet váltott *Remetén Mold* Annával, *Mold* József uradalmi erdész szép és kedves leányával. Az ifju párnak boldogságot kívánunk.

— **Táncmulatság Békésen.** Vettük a következő meghívót: „A békési felsőbb tanuló ifjuság“ által folyó évi július hó 28-án a városi bérház villanyvilágított nagyszobájában, a békési ev. ref. gimnáziumnál létesített »Egyetemi ifjak alapítványa« javára, *Purcsi* Jancsi csabai zenekarának közreműködése mellett rendezendő hangversennyel egybekötött táncmulatságra, t. czímet és becses családját tisztelettel meghívja a rendezőség. Ifj. *Borbély* Gábor, r. b. titkár. *Hajnal* József, r. b. elnök. *Osváth* Gyula, r. b. jegyző. *Csapó* Imre, r. b. pénztáros. *Tolnay* Lajos, r. b. ellenőr. *Rendezők:* *Baky* István, *Banner* Benedek, *Beck* Jenő, *Gonda* Simon, *Grozda* Péter, *Kocsor* István, *Kovács* Géza, ifj. *Osváth* Ferencz, *Pap* Ferencz, *Püski* István. *Belépő* díj: Személyjegy 1 korona 60 fillér, 3 tagu

családjegy 4 korona, azonfelül 5 korona. — A hangverseny kezdete este pontban 8 órakor. Felülízetések köszönettel fogadtatnak a hirliapilag nyugtáztatnak. *Műsor:* 1. »Magyar Rapsódia.« *Székely* Imrétől. *Zongorán* előadja: *Gáthy* Endréné urnő. 2. »Felolvasás.« *Tartja:* ifj. *Osváth* Ferencz. 3. »A hosszú ruha.« *Monolog*, írta: *Salamon* Ödön. *Előadja:* *Untervéger* Irénke k. a. 4. »Magyar népdalok.« *Énekl:* *Terney* Izabella k. a., *zongorán* kíséri *Gáby* Endréné urnő. 5. »A nyugalom.« *Br. Eötvös* Józseftől. *Szavalja:* *Banner* Böske k. a. 6. a) *Polnisch*. *Mendelssohntól.* b) »*Kuivaiak*.« *Wieniauskától.* *Hegedűn* előadja: *Kovács* Géza, *zongorán* kíséri: *Untervéger* Irénke k. a.

— **Tűzoltók mulatsága.** Az ügyességük-ről híres és szakszerűen képzett békési tűzoltók mulatságot rendeznek. Vettük a következő meghívót: A békési önkéntes tűzoltó-egyesület 1900. évi július 29-ik napján, *Trucz* Ádám jól szervezett zenekara közreműködése mellett, a tűzoltók szerek beszerzésére zártkörű táncmulatsággal egybekötött népnünnepélyt rendez, melyre t. czímet és b. családját tisztelettel meghívja a rendezőség. *Műsor:* 1. Délelőtt 8 órakor disztkörmenet tűzoltói zenekarral. 2. Istenisztelet a r. kath. templomban. 3. Diszjulás és a szolgálati érdemek kiosztása a bérház nagytermében. 4. Délután 2 órakor diszfelvonulás az Erzsébet-térre. 5. *Lepény* verésdíj 1 korona. 6. *Fazék* törésdíj 1 kakas. 7. *Aludt* tejeverésdíj 1 korona. 8. *Zsák* befutásdíj 1 korona. 9. Utazás a föld körül, beléptidij 4 fillér. 10. A békési kendergyárhoz *Chicagó*-ból beérkezett fonógép bemutatása, — versenydíj 1 korona. 11. Versenyfutás I. díj 1 korona, II. díj 50 fillér. 12. A *Sahara* sivatagból behozott struczmadár bemutatása, beléptidij 4 fillér. 13. *Póznamászás*. 14. *Alkonyat*kor diszeszonakázás tűzijáték mellett. A népnünnepélyen ételekről és italokról *Erős* Ignác ur gondoskodik. Belépti-díj a népnünnepélyre 20 fillér. Este 9 órakor a bérház nagytermében kezdetét veszi a zártkörű táncmulatság, melyre belépti-díj: személyenként 1 korona, 2 tagu családjegy 1 korona 60 fillér, több tagu családjegy 2 korona.

— **Uj káplán Csabán.** A nagyváradi bitoros püspök *Serly* Viktor békés-csabai róm. kath. segédlelkézt Nagyváradra helyezte át s helyébe *Gáspár* István segédlelkézt helyezte Váradról Csabára.

— **Véres dráma Orosházán.** Véres szerelmi drámaról tudósít bennünket orosházai levelezőnk. Az eset a következő: *Tóth* György 60 éves, asztalosmester közös háztartásban élt *Csompó* Józsefné *Poti* Klára születőnővel, ki azonban másfél évvel ezelőtt hűtlenül a faképnél hagyta s ismételt kérésére sem akart hozzá visszatérni. A mult héten *Tóth* György sötét gondolatot fogott a fejében. Vasárnap délután beállított a hűtlen kedves lakására s felszólította, hogy térjen vissza hozzá. Mivel pedig az asszony ezáltal megint tagadó választ adott. *Tóth* György revolvert rántott elő s szó nélkül az asszonyra sütötte. Azután elfutott. A golyó *Poti* Klára czombjába furódott. A lövés zajára csakhamar elősiettek a szomszédban lakók s az elhívott rendőrökkel a gyilkost kezdték üldözni. Rövid keresés után a felső temetőben akadtak rá, de *Tóth* György midőn meg látta üldözőit, revolverével halántékra lötte magát. Nyomban meghalt. Az asszonyt rögtön ápolás alá vették, sebe nem veszélyes s pár hét mulva felépül.

Pedig csak háromszáz hajdu volt *Jóhét* Gergely kapitánysága alatt, kiket *Balogh* Pista erdőknő, mezei dűlő-utakon észrevétlenül vezetett egész ideig!

Egyetlen kis csapat tartotta magát az ellenségből. Inkább meg akart halni, *Pec* generalis volt néhány bátrabb katonájával.

A várbeliek is e közben kitörvén, segítették a vitéz hajdukat. Elfogták magát a generalist sok német katonájával.

— *Mariskám*, drága szerelmem! *Kiáltott* *Balogh* Pista, midőn reá talált szívének elszakadt felére.

— Hát csak viseld gondját fiam továbbra is, mondá *Literáti* uram, látom, hogy te jobban tudod azt már, mint én!

Bocskay fejedelem pedig, midőn az ő hajduinak ezen fényes győzelmét meghalotta, mind a háromszáz vitézkedő katonáját fejedelmi kegye jeléül, Magyar- és Erdély ország nemesei közé fölvetve, elrendelven, hogy uez ezek, mint törvényes utódaik kétségtelen nemeknek tartassanak és tekintessenek mindenkorra.

Nemes *Balog* István „egy a háromszáz közül“ így vette nőül *Püspöki* *Literáti* *Mariskát* s első őse lőn a *Nagy-Szalontán* és az egész *Alföldön* jól ismert *nemes* *Balogh*-családnak.

— **Előismerés.** *Ujváry* Sándor kir. tanácsos, a párisi világtállitás magyar zsűrijének tagja csütörtökön Gyulára érkezett a *Reisner*-féle gyufagyárat megtekinteni s előismerését kifejezni azért, hogy a nevezett gyár a tanítók gyufája által tisztas hasznót ajándékozzon a tanítóknak.

— **Választások Gyomán.** Gyoma község képviselőtestülete szerdán délelőtt tartott közgyűlésén községi irnokká *Golián* János öcsödi irnokot választotta meg, végrehajtóvá pedig *P. Kovács* Pétert.

— **Hivatalvizsgálat Szeghalmon.** Dr. *Fábrý* Sándor kir. tanácsos alispán, a napokban Szeghalmon az összes hivatalokban vizsgálatot tartott s mindenütt megelégedést fejezte ki a tapasztalt rend és pontosság felett.

— **Egő földek.** Különös tüzesetről ad hírt a telephonon szeghalmi tudósítónk: Vésztőn hétfőn reggel észrevették gróf *Wenckheim* Géza mágiói uradalmában, hogy a learatott szántóföldön itt-ott lángok csapnak fel. Jobban megfigyelve e különös tűneményt, rájöttek, hogy a learatott kalász visszamaradt kotuját gyújtotta fel valaki s ennek az égése idézte elő a lángokat. Rögtön hozzáfogtak a tűz elfojtásához, ami azonban csak tegnap sikerült és pedig úgy, hogy a lángban álló 5 holdnyi földterületet körülárkolták s így a tűz nem terjedhetett tovább. Még szerencse, hogy csak öt hold borult lángba, mert így könnyen lehetett segíteni a veszedelmen, de ha idejekorán nem akasztják meg a tűz csendes elharpódzását, töméntelen kárt okozhatott volna a hatalmas kiterjedésű birtokon, hol még sok gabona nem volt behordva. Így azonban mindössze 300 korona értékű gabona esett a lángok martalékává. A tűzvész keletkezésének oka iránt az illetékes főszolgabírósg megindította a vizsgálatot. Durva, rosszlelkűség és embertelenség kell az a jellemzhetetlen cselekedetbe, hogy valaki az aranykalászos rónát, — mely a gazdának, a munkásoknak kenyeret ad, — felgyujtsa.

— **Rablógyilkosság az országon.** Vakmerő rablógyilkossági eset történt Sövényházán község közelében, melynek egy békésbánsfalvi ember esett áldozatul. *Csiszer* Tájér bánsfalvi gazdaembernek valami dolga akadt Sövényházán és este gyalogzettel indult hazafelé. Közvetlen a község bejárata előtt *Csiszer* szembe találkozott négy cigánnyal. *Csiszer* gyanutlanul haladt tovább. A cigányok sompolygva jöttek az országon és amikor *Csiszer* mellé értek, barátságosan jó estét kívántak neki. *Csiszer* elfogadta a köszönést és tovább akart haladni, de alig tett pár lépést, a cigányok hátulról megtámadták, lerántották a földre és botokkal addig verték fejbe, míg nem az eszméletét veszítette. A cigányok aztán kifosztották az áldozatot. Zsebéből kivették a pénztárcáját, melyben kétszáz korona volt, aztán elvették az óráját és lánczát, lehuzták az ujjáról arany-gyűrűjét és megfosztották a felső ruhájától is. Amikor az áldozatot már teljesen kifosztották, észrevették, hogy eszméletre kezd térni, erre a botokkal addig verték fejbe, míg ki nem szenvedett. A rablók aztán elmenekültek, otthagya áldozatukat egy árokban az út mellett. Másnap reggel találták meg holttestét és bevitték Sövényházára. A csendőrséget azonnal értesítették az esetről, mely a nyomozást megindítván, még aznap sikerült a rablóbanda egyik tagját *Csicsák* Pál földeski kőbörzsigány személyében kideríteni és elfogni.

— **Öngyilkos építész.** *Gálicz* Sándor gyulai építész a hét folyamán kedden Monyásán, Aradvármegye fűrdőhelyén öngyilkosságot követett el. Az öngyilkosság elkövetésénél nagy lelki erőt tanúsított, mert úgy ölte meg magát, hogy alig fél méter mély kádfürdőbe leszorította a fejét s daczára kínjainak, leszorította tartotta, míg megfulladt. Öngyilkosságának oka anyagi zavar s a különben józan életet élő, de szerencsétlenül vállalkozó ember sok jóhiszemű bitelezőjét megráosította.

— **A gyulai vásár** e héten folyik le, tegnap volt a birka és szarvasmarha vásár s oly nagy felhajtás volt, a minőre Gyulán nem igen emlékeznek. Különösen sok ökröt és bivalyt hajtottak fel. Az árak igen szilárdak, a vételkedv erős volt. Külföldi czukorgyárosok különösen sok ökröt vásároltak. A ló vásár ma van, a kirakodó-vásár pedig holnap lesz és holnapután délelőtt.

— **A halott szerencséje.** *Battonyáról* évekket ezelőtt Amerikába ment ki szerencsét próbálni *Rácz* János. Szerencse helyett azonban a chicagói villamos vasut elütötte és meghalt. De a villamoson ült egy élelmes amerikai ügyvéd is, aki a halott irásaiból megtudván, hogy *Battonyára* való, irt a családjának, hogy a fele nyereségre beperli a villamos vasuti társaságot. A család meghatalmazást adott rá; az ügyvéd megnyerte a pert s a társaság 25,000 dollár kárértést fizetett. Az ügyvéd ennek a felét most a belügyminiszterhez küldötte, aki viszont elküldte *Battonyára* *Rácz* János családjának.

— **Hirtelen halál.** *Dongó* Mihály nagyszénási lakos a múlt héten hirtelen meghalt. Szívszélhűdés érte.

— **Halálozás.** *Oroszháza* község egyik legregibb polgára, *Fischer* Pál földbirtokos, vármegyei törv. hat. biz. tag, az orosházi izz. hitközségnek két ízben volt elnöke, f. hó 10-én életének 73-ik évében jobblétre szenderült. Temetése szerdán délután 5 órakor ment végbe nagy részvétel mellett.

— **Megvendégtel gavallér.** *Dohányos* Mariska a bájos hajdon neve, ki *Philippini* b. csabai korcsmárosától, — hol mint cseléd szolgált — megszökött, mielőtt jól felszerelte magát, a befőtlibahustól kezdve minden jóval és hogy legyen mivel elfogyaszsa az ételt, még az ezüst evőeszközöket is elvitte *Mitykó* Andrásné barátjához, ki sok minden jóra oktatta őt. A csendőrség elfogta és a múlt hó eleje óta vizsgálati fogságban volt, de el nem ítéltetett, mert jószívű gazdája visszavonta a panaszt. Mäsként áll a dolog a barátnőjével szemben, a ki 10 napi elzárást kapott *Tóth* Ferencz kir. alügyész indítványára. Az elnök ama kérdésére, hogy miért lopott? *Mariska* egész őszintén bevallotta, hogy csak azért, mert úgy az ő, mint a barátnője ideálját meg kellett vendégelnie és ő mint mindig, ezuttal is kellően megtraktálta őket, nem gondolván, hogy ilyen szomorú vége leend. Igérte erősen, hogy jövőre ideáljait csak a sajátjából vendégli meg, mi ellen gazdájának sem volt kifogása.

— **Öngyilkosság felelemből.** *Megrendítő* öngyilkosságot jelentenek nekünk *Mezőberényből*. Egy 17 éves csordás fiú dobta el magától az életet, mert az örsz végett rá bízott tebenekkel nem tudott volna elszámolni gazdájának. *Tachó* Pálnak hírvják a szegény fiút, ki a napokban kibajította gazdája teheneit a csordára s mivel dél felé elálmósodott pihenőre hajtá fejét. Egy óráig tartó alvás után felébredt s ekkor rémülten

vette észre, hogy a tehének sehol nincsenek. Azok a tilosba tévedtek. A fiú félelem tetőpontjára lépett, midőn hosszas keresés után sem találta meg az elveszett csordát, s ezen félelem annyira erőt vett rajta, hogy a közelben levő kútgémre felakasztotta magát.

Egy jelentés.

Békes, 1900. július 18.

Ott kezdem el, a hol e lap 26-ik számában félben hagytam. Bár e jelentés keretében kifejteti azt, a mit elmondanom kellene és kiterjeszkedni jelentőség teljesebb momentumokra lehetetlen. Mivel jelentésemnél inkább provokálni akarom az egyesek, mint érdekeltek jó akaratát, mint sem hogy a cikk irás vizsketégét süsse reám valami véres száju kritikust; ezért tehát, ne hogy a szerkesztői cenzura a szemembe mondja azt, mit egykori kedvelt s most is pártatlan buzgalommal működő szarvasi tanárunk elmondott egy dolgozatomra — a melyről persze azt képzeltem, hogy megboldogult *Szarvas* Gábor arczát az örömpír futná el, ha olvasná — hogy t. i. „bőbeszédű semmiség”; jelentésemet a legszűkebb keretbe tömörítem.

A kezünkben van már néhány nap óta a gimnáziumunk ez évi „Értesítője” *Erre* ugyan nem mondaná senki, hogy „bőbeszédű semmiség,” mert biz’ abba az igazgatói jelentésen kívül, — a mely 4 lapra terjed — a ténterven és a tanulók osztályjegyzékén kívül, más nincs. Igaz ugyan, hogy a laikus közönség vajmi csekély figyelmet fordít arra, hogy miféle szakdolgozatot közöl az ily értesítőbe egyik-másik szaktanár, mert ahöz édes keveset ért, a hozzá érőt pedig legfeljebb egy mosoly kisérétében dobja a lomtérba iyetlenül monológizálva: »hisz régi dolgok már ezek! Mindazonáltal kellemes benyomást gyakorolna mind a tanúgygyel foglalkozó férfakra, mind a fiatalabb, kevesebb tapasztalattal bíró tanórokra, hogy ha ez értesítő dekoratív egy-egy értekezés volna, a mely efféle dolgokkal foglalkoznék; milyen bánásmódba részesítenék egy növendék, a midőn az elemi iskolából a gimnáziumba lép? hogy vezetem be a növendék a latinnyelv, esetleg előtte más teljesen ismeretlen tantárgyak tanulásába? Hiszen tudjuk, hogy ahány a gimnáziumba lépő növendék, annyi elemiből került ki s ugyanannyi tanító tanítási módszeréhez volt szokva. Milyen taktikával serkenténék egy hanyag de jó felfogású növendéket a tanulásra a nélkül, hogy meglekélmem a fejét? Hogy vezetem be a tanulót az algebra, az iránytamba és a jó lsten tudja, hogy még mibe? hisz széles tér nyílik ily értekezesekre! A paedagogia szigorú alkalmazása a középiskolákba-főle című értekezés meg éppen a legmodernebb tárgy lenne, mert igen sok tanárnak az a szerencsétlensége, hogy úgy tanít, akár csak az egyetlenem volna, azaz előadást tart, de nem tanít. Itt idézem jogos kifakadásait egy helyi érdekű kapacitásunknak, ki maga ugyan nem utánzatra méltó dolgot is cselekszik, de néhanapján realis gondolkozással: »Ma már megtanítják a kuttyát számolni, a lovat olvasni stb. stb. hát az embert nem tudják tanítani!» Egy szóval a gimnáziumi értesítők volnának ily iskolai tapasztalati értesítések közlésének a helyei. Én már láttam ily értesítőt, még pedig nem egyet. S ha most már a nevelési rendszerre ugyan annyi súly fektetettünk, mint a tanításra, a fiatalabb nemzedék értem a tanórok — nem engedné magát szenvedélyétől elragadtatni s ily nemű ki-rohanásoktól mint p. o. »barrrom! »marrhha! »szetteplek mint egy macskát« stb. stb. nemcsak maga-magát kímélhetné meg, de a növendék érzelmeire, társadalmi rutinjának fokozatos fejlesztésére a legáldásosabb volna. Mert uraim! A rutin, az a kutya rutin az a hatalmas motor, a mely főlegit, hasznosítani a társadalomba azokat a lelki és értelmi tulajdonságokat, a melyek egyniségünket jellemzik. S mit ér a zsák tudomány, ha azt hasznosítani nem bírjuk a társadalommal

szemben; ebben hideg, mogorva modorunkal ellenszenvet provokálunk, magunkat megértetni nem tudjuk!

Az évzáró ünnepély alkalmával lélekemelő volt szemlélni azt az általános vigaszt, azt a kitörő jó kedvet, mondhatni boldogságot, amely a nemes ifjúság arcán tükröződött; mégis egy tapasztaltabb vizsga szem kinézte az osztályjegyzékből, vagy miből, hogy a kedvet keserves sóhajok is követendik még. Az osztályjegyzék ezt be is igazolta. Bizony sok ott a bukott fráter, száma 25, részben 17 pedig teljesen, az összes 138 növendék közül. Nem képzelnék, hogy a tulszigorú osztályozás eredménye lenne, inkább talán az ez évi gyengébb anyag szolgáltatta azt a magas percentet, mert ily nemű panasz gyakran elrebbent egyik-másik tanár úr ajkáról, s ha ez tényleg beigazolást is nyerne, ugy a leghathatóság ellenszer erre az *mentől kevesebb előadást tartani, s mentől többet tanítani* Az általános osztályozás csekély kivétellel annyira egyöntetű, hogy a buktatottak magas percentje dacára is bizalmat kelt a tanárikar iránt, hogy növendékeik szorgalmát, előmenetelét érdemlegesen bírálták el; s ha mégis akad egy-két szülő, ki keserves panaszkba tör, hogy édes magzatát — bár az hajnalhasadtáig tanult — megbuktatták, nem lehet másra magyarul, mint arra, hogy a fiú érdemtelen volt ugyan a felsőbb osztályba lépni, de tapasztaltabb, érettebb fel fogása apjánál kit sikerült alaposan becspáni.

Es most jövök a *»csekély kivételre«* megtenni észrevételeimet. A magyar nyelvűből a három felső, t. i. IV., V. és VI. osztályban csak 3 tanuló nyert *»jeles«* osztályzatot. Ugyanez a szaktanár a II. alsó osz-

tályba 6 növendéket osztályozott *»jeles«*-en. No már kedves tanár ur, ezt nem hiszem el önnek! Ez olyan ellenmondás, a melyet én bűnös figyelmetlenségnek bélyegezek. Arany gyermekeink olyan ellenszenvet tanusitanak édes anyanyelvük iránt, hogy ha felsőbb osztályba lépnek, hát nem lehet őket *»jeles«*-en osztályozni? Mit kívánhatunk egy 14—16 éves növendéktől, azt, hogy önálló műveket alkossjon? Határozottan állítom, hogy ez az osztályozás — bármiféle irányelvek vezették is szaktanár urat a magyarnyelv tanításában — téves tapasztalatokon nyugszik s káros befolyásu a növendék jártasságának fejlesztésére magyar anyanyelve kezelése irányában. — Ha pedig ettől a meggyőződésétől el nem áll a jövőben, ne legyen meglepve, ha egyik-másik növendékéből kitör majd a jogos felindulás s elzengi ablaka alatt Petőfinek *»Deák-pályán«* című híven jellemző költeményét.

Bár szokásom ellenére elsóltam magamat, — Isten látja lelkemet — határtalan jóakarattal tettem.

Még egyet az osztályozásra: én keresebb *»elégtelen«*-t osztogatnék a németnyelvből.

A midőn ez évi jelentésemet tanügyünk elbírálása czéljából megtettem, határtalan örömmökre szolgálta az a körülmény, ha e jelentés keretében megpendített eszmék szakfőfiak tollára kerülének; egyrészt azért, hogy megtudhassam, tárgyilagosak-e jelentéseim? másrészt pedig — miután a közvéleményt óhajtottam érvényre juttatni — reális alapon nyugszik e közvélemény? Legyen bár az az ellenvélemény lesújtó, minden esetben csak a közjót szolgálandja.

Cunciator.

Szerkesztői üzenet.

A *»Szállások«* írásának. Ezennel kijelentjük önnek, hogy a szóban levő Gutenberg ünnepélyen jelen nem volt, annak megtartásáról tudomása sem volt. Elég illetlennek tőlünk, hogy arra meg nem hívtuk.

Érdeklődő, Országházán. Hogy Bartha fellép-e Gyulán vagy nem, azt nem tudjuk, de hogy eredménye fellépésnek nem lesz, azt abból a megazlárudult hangulatból következtetjük, hogy a gyulaiak feltétlenül békesvármegyei embert léptetnek fel.

Fr-é, Békes. A multkori zárlatok érkezett most jön.

Kérdő társaság, Békes. Kérdésekre kilencz válassz érkezett be, ezek közül egy igen tekintélyes állami tisztviselőtől s mi is az ő nézetét osztjuk, amely a következő: „Minden ő Felsőge személyének ünneplésére vonatkozó dolgok kabinet iradai rendelettel intézettek el — tehát ez is.”

W. O., Békes. Mi azt a hírdetést nem kaptuk meg. Vagy a régít erti?

Kiadótulajdonos: **Dr. Frankó László.**

ELADÁS.

Békésen a piactérhez közel lévő 288/I. számú

kényelmes lakás

(2 utcái és 2 udvari szoba, veranda, konyha, éléskamara, fűskamara) **szabad kézből eladó.**

Venni szándékozók **Turóczy Endre** jegyzővel értekezhetnek. 26 1—1

A „Gyulavidéki Takarékpénztár Részvénytársaság“ Gyulán.

Befizetett alaptőke 120,000 korona.

Befizetett alaptőke 120,000 korona.

Zálog-kölcsönön intézet.

Kölcsönöket nyújt jelzálogra és kézi zálogra tetszés szerinti időtartamra.

Elfogad **takarékpénztári betéteket** 5% kamatra.

Leszámitol: váltókat, kereskedelmi távezavatókat a legjutányosabb kamattal.

Vásárol és elad tőzsdei árfolyamon értékpapírokat, sorsjegyeket, arany- és ezüstpénzeket és ilyenekre jutányos kamattal mellett **előlegeket** is nyújt.

A „Gyulavidéki Takarékpénztár Részvénytársaság“ igazgatósága:

Léderer Lajos,
elnök.

Gerlein Reinhardt,
alelnök.

Dr. Frankó László,
vezérigazgató.

Reisner Ede,
aligazgató.

Bulboea János, Tar István, Jontz Ferencz, K. Schriffert József, M. Grosz György, Szerb Miklós, Beles Vazul,
igazgatósági tagok.

A „Gyulavidéki Takarékpénztár Részvénytársaság“ 1899. okt.—1900. jun. havi forgalmi kimutatása.

Vagyon.

Mérleg számla.

Teher.

1900. junius 30.	Készpénz	33358	46	1900. junius 30.	Részvénytőke	120000	—
	Váltó-tárca	570810	43		Nyugdíjalap	28	24
	Jelzálog kölcsönök	39100	—		Betétek	346051	91
	Kézi-zálog kölcsönök	3834	20		Folyó-számla letétek	7454	95
	Adósok	4698	68		Visszleszámitolás	16679	—
	M. kir. postatakarékpénztár letét	200	—		Átmeneti tételek	6624	45
	Felszerelés	2686	14		Nyeresség	7439	36
		654477	91			654477	91

Veszteség.

Nyeresség és veszteség számla.

Nyeresség.

1900. junius 30.	Betéti kamatok	8687	56	1900. junius 30.	Váltó kamat	19945	62
	Visszleszámitolási kamatok	4104	34		Jelz. kölcsönök kamatai	1822	40
	Jutalékok	527	94		Kézi-zálog kamatok	350	49
	Tiszti fizetések	3076	58		Folyó-számla kamatok	1959	39
	Adók és üzleti költségek	1498	20		Késedelmi kamatok	71	66
	Házbér	420	—		Átirási díjak	48	—
	Tiszta jövedelem	7439	36		Biztosítási átalány	200	—
		25733	98		Különfélék	1336	42
						25733	98

Gyulán, 1900. június hó 30-án.

Lendvay,
pénztárnok.

Dr. Frankó László,
vezérigazgató.

Fischer,
könyvvezető.

H I R D E T É S E K.

5840. sz.

M. kir. budapesti I. honv. kerületi parancsnokság.

Hirdetmény kivonata.

A folyó évi **őszi fegyvergyakorlatok** alatt az összpontosítási állomásokon elhelyezendő m. kir. honvéd csapatok **kenyér** és **lótáp szükségleteinek** tárgyalás utján való biztosításáról. -- A tárgyalások az alábbi állomásokon a következő napokon fognak megtartatni, u. m.: **július hó 26-án Tápó-Súlyben, a községházán délelőtt 10 órakor** Oesa, Örkény, Új-Hartyán, Monor, Tápó-Súly és Csány községekben elhelyezendő csapatok részére. **Július hó 24-én Tápó-Bieskén, a községházán délelőtt 10 órakor**. Tápó-Bicske, Nagy-Káta, Albert-Irsa községben elhelyezendő csapatok részére, és végül **július hó 30-án Nagy-Szalontán, a községházán délelőtt 10 órakor**. Mező-Sas, Nagy-Szalonta és Nagy-Zerind községekben elhelyezendő csapatok részére.

Az egy koronás bélyeggel ellátott ajánlatok lepecsételt borítékban, az előírt bánatpénzek külön boríték alatt való csatolása mellett az illető állomás szükségleteinek tárgyalására kitűzött napon és helyen legkésőbb reggeli 10 óráig kell a tárgyaló bizottsághoz beérkeznie, később érkező vagy táviratban tett ajánlatok nem vétetnek tekintetbe.

A szállítási feltételek füzetében foglaltak betartására már az ajánlatok benyújtásával minden ajánlattevő kötelezve van.

Bővebb felvilágosítások az alább nevezett kezelő bizottságnál szerezhetők be.

Az »Ajánlati« minta szigoruan betartandó, mely Gyulán a József főherceg honvédlaktanya kapujára kifüggesztett hirdetményen látható, vagy a m. kir. gyulai 2. honvéd gyalogezred kezelőbizottság irodájában (róm. kath. bérház, 1-ső emelet, 11. ajtó) megszerezhető és a szállítási feltételek füzete is betekinthező. A m. kir. budapesti I. honvéd kerületi parancsnoksága.

A kivonat hitelül:

Gyulán, 1900. július hó 13-án.

Thury,
elnök.Láttam: Csillag,
22 1—1Vadas,
főhadnagy.

M.K. EGYETEM
VEGYTANI INTÉZETE:
A
KRISTÁLY
SZT. LUKÁCSFÜRDŐI
HEGYIFORRÁS
IGENTISZTA
BICARBONAT
ÁSVÁNYVIZ
KAPHATÓ:
FÜSZKERESKEDÉSEKBE
VENDÉGLÖKBE
ÉS MINDEN VASUTI
ÉTKEZŐ KOCSIBAN.

Kapható Gyulán: Zuzmann János, Ferentzy Alajos
és ifj. Kohlmann Ferencz fűszerkereskedésében.
13 2—12

Árlejtsési hirdetés.

Békés község tulajdonát képező alábbi épületek, u. m.
I. csoport: Városháza, 2 jegyzői lak, ménistálló és bikakol, 2 kertészlak, erdőszlakok és csőzház, belenczéri csőzház, mértékhitelcsütő, menház, tűzkutak, 4 széna-raktár, gyepmesteri lak;

II. csoport: Polgári leányiskola, 2 óroda, kosárfonó tanműhely, 5 tanyai iskola;

III. csoport: Bérház, járásbiróság, óvodai külön lakás;

IV. csoport: Dübögő vendéglő, vágóhid, czedulaházak;

V. csoport: Téglagyári lakás, szerszám-kamara és istálló

javitási és fentartási munkálatai

folyó évi július hó 31-én délelőtt 9 órakor a község háza tanácstermében tartandó szóbeli nyilvános árlejtsésem fognak kiadatni. — Kikiáltási árak:

az I. csoportnál	5487 kor. 06 fil.
a II. csoportnál	2010 kor. 20 fil.
a III. csoportnál	3272 kor. 70 fil.
a IV. csoportnál	635 kor. 40 fil.
az V. csoportnál	22 kor. 30 fil.

Az árlejtséskor az előírányzott összegek 5%-a bánatpénzül leteendő.

Az árlejtsésem feltételei és a költségelőírányzatok a község háza 10. számú szobájában megtekinthetők.

Békés, 1900. évi július hó 18-án.

Békés község előjárói:

Turóczy Endre,
jegyző.

R. Nagy István,
bíró.

H I R D E T É S.

Friedenstein-féle kereskedelmi iroda

BUDAPEST, VII. ker., Damjanics-utca 33. sz.

Megszerzi a legelső külföldi cégek képviselőletét és ajánl alkalmas képviselőket. Megbízható információk a cégek és magánosok felett. Kétes és mult követelések behajtása. Kutatások.

Bővebbet 10 fillér beküldése ellenében portómentesen.

28 1—*

BLOCH H.

papirkereskedésében és könyvnyomdájában Aradon

képes-levelezőlapok óriási választékban valódi, művészi kivitelben, a világ legelső művészeinek rajzai után kaphatók. Kiváratra bármily nagyságú és minőségű művészi kivitelű képes levelezőlapok készíttetnek olcsó áron egyszerű fénykép után. A ki a művészi izléssel kiállított dolgokat szereti az forduljon bizalommal az aradi Bloch H. céghez.

21 1—10

Árverési hirdetés.

Békés község tulajdonát képező bérházban lévő

három bolthelyiség

a folyó július hó 28-án délelőtt 10 órakor a község háza tanácstermében tartandó szóbeli nyilvános árverésen folyó évi október hó 1-től 1904. évi szeptember hó 30-ig terjedő 4 évre haszonbérbe fog kiadatni.

Kikiáltási ár: az első bolthelyiségre 800 korona, a másodikra 778 korona, a harmadikra 350 korona.

A haszonbér évnegyedenként előre fizetendő, s 10%-a bánatpénzül leteendő.

A haszonbérbeadás feltételei a község háza 10. számú szobájában megtekinthetők.

Békés, 1900. július 18-án.

Békés község előjárói:

Turóczy Endre,
jegyző.

R. Nagy István,
bíró.